

Finanční arbitř

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město
tel. 257 042 094, ID datové schránky: qr9ab9x
e-mail: arbitr@finarbitr.cz
www.finarbitr.cz

Evidenční číslo: FA/2687/2017
Spisová značka (uvádějte vždy v korespondenci): FA/PS/1397/2016

N á l e z

Finanční arbitř příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 23. 7. 2016 podle § 8 zákona o finančním arbitrovi o návrhu navrhovatele ■ (dále jen „Navrhovatel“), proti instituci Československá obchodní banka, a.s., IČO 00001350, se sídlem Radlická 333/150, 150 57 Praha 5, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, spisová značka BXXXVI 46 (dále jen „Instituce“), vedeném podle § 24 zákona o finančním arbitrovi podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), o vrácení částky ve výši 28.508,30 Kč, takto:

Návrh se podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.

O d ů v o d n ě n í :

1 Předmět řízení před finančním arbitrem a zkoumání podmínek řízení

Navrhovatel se po Instituci domáhá vrácení peněžních prostředků, které Instituce odepsala z jeho účtu, který pro něho vede, bez jeho souhlasu, a poplatku, který mu naúčtovala za vedení účtu v exekuci.

Finanční arbitř při zkoumání podmínek řízení zjistil, že Navrhovatel uzavřel s Institucí dne 30. 12. 2009 Smlouvu o ČSOB spořicímu účtu s premií (dále jen „Smlouva o účtu“), na základě které Instituce vede Navrhovateli účet č. ■ (dále jen „Účet“).

Smlouva o účtu byla do 31. 12. 2013 smlouvou o vkladovém účtu podle § 716 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, resp. ve znění účinném do 31. 12. 2013, a od 1. 1. 2014 je smlouvou o účtu podle § 2662 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“).

Instituce se v čl. 9 Podmínek spořicího účtu zavázala na základě požadavku Navrhovatele nebo disponenta převést „vklad nebo část vkladu z Účtu na účet vedený v Kč v ČSOB, nebo

v jiném peněžním ústavu v České republice, a to pouze bezhotovostně. Účet není určen k platebnímu styku...“

Smlouva o účtu je dále rámcovou smlouvou o platebních službách ve smyslu § 74 odst. 1 písm. a) zákona o platebním styku, neboť Instituce se ve Smlouvě o účtu zavázala provádět pro Navrhovatele platební transakce ve smlouvě předem neurčené.

Dále, převod peněžních prostředků je platební službou ve smyslu § 3 odst. 1 písm. c) bod 2., příp. d) bod 2. zákona o platebním styku. Navrhovatel vystupuje ve vztahu k Instituci jako plátce (tj. ten, z jehož účtu jsou peněžní prostředky odepsány), Instituce vystupuje ve vztahu k Navrhovateli jako poskytovatel platebních služeb plátce. Platební příkaz dává příjemce, v tomto případě exekutor, a to v podobě exekučního příkazu.

Finanční arbitr považuje Navrhovatele za spotřebitele ve smyslu § 1 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, protože nezjistil, že by Navrhovatel ve smluvním vztahu s Institucí nevystupoval jako fyzická osoba, která nejedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti, jak definují spotřebitele hmotněprávní předpisy.

Instituce je bankou podle zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o bankách“), tedy osobou oprávněnou mimo jiné poskytovat platební služby. Jelikož finanční arbitr při zkoumání podmínek řízení nezjistil žádné skutečnosti, které by zpochybnil, že Instituce v předmětném smluvním vztahu vystupuje v postavení poskytovatele platebních služeb, považuje finanční arbitr Instituci za instituci ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi.

K rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí je finanční arbitr příslušný, neboť se jedná o spor mezi spotřebitelem a poskytovatelem platebních služeb při poskytování platebních služeb ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 3 odst. 1 a 2 zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“), dána pravomoc českého soudu.

4 Tvrzení Navrhovatele

Navrhovatel tvrdí, že Instituce dne 22. 2. 2016 odepsala z Účtu částku 28.508,30 Kč a převedla ji na účet „*pana ■■■, se kterým vedu spor*“ u Městského soudu v Praze pod č. j. ■■■. Navrhovatel namítá, že toto soudní řízení bylo zahájeno až dne 28. 6. 2016, tedy až 4 měsíce poté, co Instituce provedla sporný převod peněžních prostředků, a dosud v něm nebylo rozhodnuto. Navrhovatel tvrdí, že řízení u Městského soudu předcházelo řízení před Obvodním soudem pro Prahu 1, jehož rozhodnutí rovněž není pravomocné.

Navrhovatel argumentuje, že teprve na základě pravomocného rozhodnutí soudu však lze vydat exekuční příkaz. Navrhovatel namítá, že „*[p]odle mého názoru je pan ■■■ podvodník, který po mě vymáhá vymyšlenou pohledávku a tak jsem přesvědčen, že soud vyhrají.*“

Navrhovatel tvrdí, že při sporném převodu peněžních prostředků došlo k prolomení softwarové ochrany, neboť z Účtu není technicky možný převod prostředků jinam než na běžný účet vedený Institucí.

Navrhovatel namítá, že Instituce nesmí vydat peněžní prostředky „*na základě nedoložitelného požadavku loupežníka, ale pouze na základě pravomocného rozhodnutí soudu v písemné*

formě, o jehož existenci by měla neprodleně informovat klienta a toto rozhodnutí mu předložit“, a tvrdí, že mu Instituce sdělila, že k převodu nemá řádné písemné rozhodnutí.

K exekučnímu příkazu, který v průběhu řízení finančnímu arbitrovi předložila Instituce, Navrhovatel namítá, že neobsahuje podpis a nemůže být platný; a pokud by i podepsán byl, nabyl by právní moci až dne 11. 10. 2016, kdy ho Navrhovateli doručila Policie České republiky, nikoliv 19. 2. 2016.

Navrhovatel namítá, že „*soubor elektronické doručky*“ k exekučnímu příkazu Instituce vygenerovala až dne 29. 11. 2016 v 14:48 hod., a že tedy v době doručení exekučního příkazu Navrhovateli dne 11. 10. 2016 doručka ještě neexistovala.

Navrhovatel namítá, že na doručenkách je jako příjemce uvedena Instituce, přičemž Instituce nedoložila, že byl exekuční příkaz doručen také Navrhovateli a nabyl tak právní moci. Navrhovatel tvrdí, že Instituce tvrdila Policii České republiky, že exekuční příkaz byl Navrhovateli doručen prostřednictvím „*paní ■■■*“, která však doručení popírá. Navrhovatel tvrdí, že tím Instituce porušila zákon o bankách, protože písemnosti související s účtem podléhají bankovnímu tajemství a jejich obsah nesmí být sdělován jiným osobám. Navrhovatel namítá, že okolnosti budí podezření, že exekuční příkaz byl vyhotoven až po zahájení řízení u finančního arbitra a podání trestního oznámení. Navrhovatel dále namítá, že Instituce mohla doručením exekučního příkazu docílit nabytí jeho právní moci, ale neučinila tak zřejmě ve snaze Navrhovatele okrást a zabránit mu bránit se podvodnému příkazu. Navrhovatel tvrdí, že Instituce zatajením informací o exekuci porušila zákon o bankách.

Navrhovatel se domáhá vrácení peněžních prostředků ve výši 28.508,30 Kč až do doby pravomocného rozhodnutí soudu.

Navrhovatel ve vyjádření k podkladům pro vydání nálezu dne 10. 3. 2017, evid. č. FA/5407/2017, konstatuje „*Z výše uvedených důvodů měním petit tak, že se domáhám úhrady 30 000 Kč za způsobenou škodu a písemné omluvy.*“

6 Tvrzení Instituce

Instituce tvrdí, že částku 28.508,30 Kč Navrhovateli odepsala z Účtu dne 22. 2. 2016 na základě exekučního příkazu č. j. ■■■ ze dne 5. 2. 2016, který obdržela dne 8. 2. 2016, a vyznění o provedení exekuce sp. zn. ■■■ ze dne 18. 2. 2016, které obdržela dne 19. 2. 2016.

Instituce argumentuje, že postupovala v souladu s procesními ustanoveními o přikázání pohledávky z účtu u peněžního ústavu, tj. podle § 303 a násl. občanského soudního řádu a odmítá nárok Navrhovatele.

7 Smírné řešení sporu

Finanční arbitr v souladu s ustanovením § 1 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi vyzval účastníky řízení ke smírnému vyřešení sporu. Instituce nepovažuje smírné řešení sporu za možné, protože postupovala při provádění exekuce v souladu s právními předpisy a exekučním příkazem. Navrhovatel návrh smírného řešení sporu jiný než uplatněný nárok nepředložil. Smírného řešení sporu se finančnímu arbitrovi nepodařilo dosáhnout.

8 Právní posouzení

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy. Podle § 12 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi není finanční arbitr vázán návrhem a aktivně opatřuje podklady pro své rozhodnutí; při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné podklady.

Předmětem sporu je posouzení, zda byla Instituce oprávněna dne 22. 2. 2016 odepsat z Účtu částku 28.258,30 Kč a účtovat Navrhovateli 250 Kč jako poplatek.

8.1 *Skutková zjištění*

Finanční arbitr na základě tvrzení stran sporu a shromážděných podkladů vychází z následujících zjištění:

- a) do datové schránky Instituce byl dne 5. 2. 2016 v 13:45 hod. dodán a dne 8. 2. 2016 v 4:10 hod. doručen exekuční příkaz č. j. ■ ze dne 5. 2. 2016 (dále jen „Exekuční příkaz“), kterým se Instituci ukládá, aby od okamžiku, kdy jí bude Exekuční příkaz doručen, z účtů povinného, tj. z Účtu, neboť exekuce se podle Exekučního příkazu provede přikázáním pohledávky z Účtu a za povinného Exekuční příkaz označuje Navrhovatele, až do výše pohledávky na nákladech exekuce oprávněného ve výši 20.393,30 Kč a nákladech exekuce soudního exekutora ve výši 7.865 Kč nevyplácela peněžní prostředky, neprováděla na ně započtení a ani jinak s nimi nenakládala, a aby poté, kdy nastala doložka provedení exekuce či právní moc usnesení o nařízení exekuce a Exekuční příkaz nabyl právní moci, provedla vyplacení peněžních prostředků na účet č. ■, variabilní symbol ■;
- b) Exekuční příkaz vydal soudní exekutor ■, Exekutorský úřad Domažlice, se sídlem ■, na základě usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 25. 8. 2011, č. j. ■ (dále jen „Exekutor“);
- c) Exekuční příkaz přijala Instituce jako datovou zprávu ID ■, do své datové schránky z datové schránky ■, typ schránky ■, jejímž vlastníkem je soudní exekutor ■, tedy Exekutor;
- d) v Exekučním příkazu je Za správnost vyhotovení označena ■;
- e) Exekuční příkaz elektronicky podepsala ■;
- f) Instituce na Účtu v okamžiku doručení Exekučního příkazu evidovala zůstatek ve výši 216.789,25 Kč;
- g) Instituce zablokovala dne 8. 2. 2016 v 10:30 hod. na Účtu částku 28.258,30 Kč;
- h) do datové schránky Instituce bylo v datové zprávě ID ■ dne 18. 2. 2016 v 16:07 hod. dodáno a dne 19. 2. 2016 v 4:10 hod. doručeno z datové schránky Exekutora vyrozumění o provedení exekuce sp. zn. ■ ze dne 18. 2. 2016 (dále jen „Vyrozumění“), resp. vyrozumění o tom, že Exekuční příkaz nabyl právní moci dne 8. 2. 2016 a že je Instituce povinna odepsat vymáhanou částku z účtu povinného (tj. z Účtu) a vyplatit ji na jeho účet;

- i) jako vyhotovitel Vyrozumění je označena ■■■, z pověření soudního exekutora ■■■
- j) Instituce dne 22. 2. 2016 v 12:56 hod. odepsala z Účtu částku 28.258,30 Kč a převedla ji na účet Exekutora; pro převod použila variabilní symbol ■■■;
- k) Instituce dne 22. 2. 2016 v 12:59 hod. odepsala z Účtu částku 250 Kč; ve Výpise tuto položku označuje jako „*Správa účtu při pohl.exekuci*“.

Skutečnosti popsané v bodu a) vyplývají z Datové zprávy s exekučním příkazem, otisku informačního systému Instituce se zobrazením informací o Datové zprávě s exekučním příkazem a z Exekučního příkazu, které v řízení předložila Instituce.

Skutečnosti popsané v bodu b), d) a e) vyplývají z Exekučního příkazu, který v řízení předložila Instituce.

Skutečnosti popsané v bodu c) vyplývají z Datové zprávy s exekučním příkazem a otisku informačního systému Instituce se zobrazením informací o Datové zprávě s exekučním příkazem, které v řízení předložila Instituce.

Skutečnosti popsané v bodě f) vyplývají z Výpisu, který v řízení předložila Instituce.

Skutečnosti popsané v bodě g) vyplývají z otisku informačního systému Instituce se zobrazením informace o blokaci Účtu, který v řízení předložila Instituce.

Skutečnosti popsané v bodu h) vyplývají z Datové zprávy s Vyrozuměním, otisku informačního systému Instituce se zobrazením informací o Datové zprávě s Vyrozuměním a z Vyrozumění, které v řízení předložila Instituce.

Skutečnosti popsané v bodu i) vyplývají z Vyrozumění, které v řízení předložila Instituce.

Skutečnosti popsané v bodu j) a k) vyplývají z Výpisu a z Historie Účtu, které v řízení předložila Instituce.

8.2 Rozhodná právní úprava

Úpravu exekučního řízení a způsobu provedení exekuce upravuje zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „exekuční řád“). Podle § 1 exekučního řádu platí, že *„(1) Soudní exekutor (dále jen "exekutor") je fyzická osoba splňující předpoklady podle tohoto zákona, kterou stát pověřil exekutorským úřadem. (2) V rámci pověření exekutorským úřadem exekutor provádí nucený výkon exekučních titulů včetně zřizování exekutorského zástavního práva (dále jen "exekuční činnost") a další činnost podle tohoto zákona.“*

Podle § 52 odst. 1 exekučního řádu platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro exekuční řízení přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu.

Občanský soudní řád obsahuje právní úpravu výkonu soudních rozhodnutí.

Dále, exekuční řád ve svém ustanovení § 65 odkazuje, že *„[n]estanoví-li tento zákon jinak, použijí se na exekuci příkázáním pohledávky přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu upravující výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky.“*

Exekuční řád pro exekuci příkázáním pohledávky neobsahuje žádnou právní úpravu použitelnou pro řešení tohoto sporu, použije se přiměřeně právní úprava obsažená v § 303

a násl. občanského soudního řádu, konkrétně ustanovení § 303 až 311a o výkonu rozhodnutí přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu.

Pro účely tohoto řízení jsou relevantní znění exekučního řádu a občanského soudního řádu ve znění účinném ke dni sporného odeslání peněžních prostředků na účet Exekutora.

8.3 Rozhodná smluvní úprava

Smlouva o účtu označuje ve svém čl. 6. za svou součást Všeobecné obchodní podmínky ČSOB ze dne 1. 11. 2009 (dále jen „Všeobecné podmínky“) a Podmínky vedení ČSOB Spořicího účtu s prémiei ze dne 21. 12. 2009 (dále jen „Podmínky spořicího účtu“). Navrhovatel si s Institucí v čl. 51. Všeobecných podmínek dohodli, že Instituce je oprávněna za poskytované bankovní služby vybírat poplatky podle Sazebníku ČSOB pro fyzické osoby – občany ve znění k 1. 11. 2009 (dále jen „Sazebník“).

Navrhovatel a Instituce si v čl. 82. Všeobecných podmínek dohodli, že „ČSOB (tedy Instituce – pozn. finančního arbitra) je oprávněna navrhnout změnu VOP (tedy Všeobecných podmínek – pozn. finančního arbitra) a produktových podmínek (v tomto případě Podmínek spořicího účtu – pozn. finančního arbitra). ČSOB seznamuje Klienta (tedy Navrhovatele – pozn. finančního arbitra) s návrhem změny VOP a produktových podmínek v provozních prostorách poboček ČSOB a na www.csob.cz. nejpozději 2 měsíce přede dnem, kdy má změna nabýt účinnosti. O změnách ve stejné lhůtě informuje ČSOB Klienta rovněž písemnou formou zpravidla oznámením ve výpisu z účtu. Pokud Klient návrh na změnu neodmítl, platí, že návrh na změnu přijal. Jestliže Klient návrh na změnu odmítne, má právo vypovědět s okamžitou účinností smlouvy, které jsou návrhem na změnu dotčeny, popř. všechny smlouvy, které tvoří rámcovou smlouvu.“

Navrhovatel si s Institucí v čl. 51. Všeobecných podmínek dohodli, že „ČSOB je oprávněna za poskytované bankovní služby vybírat poplatky podle Sazebníku, platného v den zúčtování poplatku. Aktuální znění Sazebníku je k dispozici v provozních prostorách poboček ČSOB a na www.csob.cz.“

Podle § 94 odst. 1 zákona o platebním styku „[n]avrhuje-li poskytovatel uživateli změnu rámcové smlouvy, musí tak učinit na trvalém nosiči dat způsobem uvedeným v § 80 odst. 1 nejpozději 2 měsíce přede dnem, kdy má podle návrhu změna rámcové smlouvy nabýt účinnosti.“ Podle § 80 odst. 1 zákona o platebním styku „[t]yto informace musí být uživateli poskytnuty určitě a srozumitelně v úředním jazyce státu, v němž je platební služba nabízena, nebo v jazyce, na kterém se strany dohodnou.“ Trvalým nosičem dat je podle § 1 odst. 3 písm. i) zákona o platebním styku „[j]akýkoli předmět, který umožňuje uživateli uchování informací určených jemu osobně tak, aby mohly být využívány po dobu přiměřenou účelu těchto informací, a který umožňuje reprodukci těchto informací v nezměněné podobě.“ Podle § 94 odst. 3 zákona o platebním styku „[b]ylo-li to dohodnuto, platí, že uživatel návrh na změnu rámcové smlouvy přijal, jestliže a) poskytovatel navrhl změnu rámcové smlouvy nejpozději 2 měsíce přede dnem, kdy má změna nabýt účinnosti, b) uživatel návrh na změnu rámcové smlouvy neodmítl, c) poskytovatel v návrhu na změnu rámcové smlouvy uživatele o tomto důsledku informoval, d) poskytovatel v návrhu na změnu rámcové smlouvy informoval uživatele o jeho právu vypovědět rámcovou smlouvu podle odstavce 4.“ Podle § 94 odst. 4 zákona o platebním styku „[j]estliže uživatel návrh na změnu rámcové smlouvy v případě uvedeném v odstavci 3 odmítne, má právo rámcovou smlouvu přede dnem, kdy má změna nabýt účinnosti, bezúplatně a s okamžitou účinností vypovědět.“

Aby se změny všeobecných podmínek, produktových podmínek nebo sazebníku mohly stát součástí Smlouvy o účtu, muselo by ke změně dojít v souladu s § 94 zákona o platebním styku a v jeho rámci v souladu s čl. 82., resp. 51. Všeobecných podmínek.

Instituce tvrdí, že o návrhu změn obchodních podmínek klienty informuje dva měsíce před účinností změny na svých webových stránkách, ve výpisech z účtů a v elektronickém bankovníctví. Instituce předložila finančnímu arbitrovi dokument s názvem „Přehled změn poplatků a podmínek“, který označuje za text zprávy z výpisu z účtu za prosinec 2015 a kterým s účinností od 1. 4. 2016 navrhla klientům změnu Sazebníku poplatků ČSOB pro fyzické osoby, Obchodních podmínek pro účty a platební styk, Obchodních podmínek pro platební karty a Obchodních podmínek pro poskytování služeb ČSOB elektronického bankovníctví. Tento dokument však neobsahuje návrh za změnu Všeobecných podmínek či Podmínek spořicího účtu a není datovaný.

Finanční arbitr nezjistil, že Instituce doručila Navrhovateli návrh na změnu Smlouvy o účtu 2 měsíce přede dnem, kdy měly navržené změny nabýt účinnosti tak, aby se staly součástí smluvního vztahu Sazebník poplatků ČSOB pro fyzické osoby, Obchodní podmínky pro účty a platební styk, Obchodní podmínky pro platební karty a Obchodní podmínky pro poskytování služeb ČSOB elektronického bankovníctví, všechny účinné od 1. 4. 2016.

Finanční arbitr proto za součást Smlouvy o účtu považuje i ke dni odepsání sporné částky 28.508,30 Kč pouze Všeobecné podmínky (tj. Všeobecné obchodní podmínky ČSOB ze dne 1. 11. 2009), Podmínky spořicího účtu (tj. Podmínky vedení ČSOB Spořicího účtu s prémie ze dne 21. 12. 2009) a Sazebník (tj. Sazebník ČSOB pro fyzické osoby – občany ve znění k 1. 11. 2009).

8.4 Exekuce na Účet

8.4.1 Peněžní prostředky zaslané exekutorovi

Protože exekuční řád neobsahuje zvláštní úpravu, použije se úprava občanského soudního řádu, kde podle § 304 občanského soudního řádu platí, že „(1) V nařízení výkonu rozhodnutí přikázáním pohledávky z účtu soud přikáže peněžnímu ústavu, aby od okamžiku, kdy mu bude usnesení doručeno, z účtu povinného až do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství nevyplácel peněžní prostředky, neprováděl na ně započtení a ani jinak s nimi nenakládal. [...] (2) Soud doručí usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí oprávněnému, povinnému a peněžnímu ústavu. Peněžnímu ústavu je doručí do vlastních rukou. Povinnému nesmí být usnesení doručeno dříve než peněžnímu ústavu. (3) Povinný ztrácí okamžikem, kdy je peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, právo vybrat peněžní prostředky z účtu, použít tyto prostředky k platbám nebo s nimi jinak nakládat, a to do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství; to neplatí v případě platby, jejímž účelem je splnění vymáhané povinnosti, na účet oprávněného nebo soudního exekutora vedený u peněžního ústavu.“

Podle § 305 občanského soudního řádu platí, že „[o] tom, že usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí nabylo právní moci, soud vyzoomí oprávněného a peněžní ústav; peněžnímu ústavu vyzoomění doručí do vlastních rukou.“

Podle § 307 občanského soudního řádu platí, že „(1) Výkon rozhodnutí se provede odepsáním vymáhané pohledávky a jejího příslušenství z účtu a jejím vyplacením oprávněnému. [...] (2) Peněžní ústav provede výkon rozhodnutí ve dni, který následuje po doručení vyzoomění

podle § 305; [...] (5) Provedením výkonu rozhodnutí se peněžní ústav zproští v rozsahu plnění vyplaceného oprávněnému své povinnosti vůči povinnému.“

Podle § 47 odst. 1 a 2 exekučního řádu platí, že exekučním příkazem se rozumí příkaz k provedení exekuce některým ze způsobů uvedených exekučním řádu a exekuční příkaz má účinky nařízení výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu.“ To znamená, že tam, kde občanský soudní řád mluví o usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, rozumí se tím exekuční příkaz.

Instituce proto v tomto případě nesměla od doručení Exekučního příkazu, tedy od 8. 2. 2016, 4:10 hod., z Účtu až do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství, tedy v tomto případě do výše 28.258,30 Kč, vyplácet peněžní prostředky, provádět na ně započtení a jinak s nimi nakládat. Navrhovatel neměl od stejného okamžiku ve stejném rozsahu právo vybrat peněžní prostředky z Účtu, použít tyto prostředky k platbám nebo s nimi jinak nakládat.

Instituce byla povinna odepsat vymáhanou pohledávku a její příslušenství (tj. částku 28.258,30 Kč) z Účtu a vyplatit ji oprávněnému (v tomto případě Exekutorovi) v den, který následoval po dni doručení vyrozumění, že usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, v tomto případě Exekuční příkaz, nabyl právní moci. Vyrozumění bylo Instituci doručeno dne 19. 2. 2016, Instituce byla povinná peněžní prostředky odeslat následující den, tj. dne 20. 2. 2016. Tento den však byla sobota a podle § 57 občanského soudního řádu platí, že *„[p]řípadně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.“* Instituce tak byla povinna peněžní prostředky odeslat nejpozději v pondělí dne 22. 2. 2016, což také učinila.

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů a po jejich právním posouzení nezjistil, že by Instituce v případě odeslání peněžních prostředků nepostupovala tak, jak jí ukládají relevantní právní předpisy o provádění exekuce na účet.

Obdrží-li Instituce exekuční příkaz a posléze vyrozumění o nabytí jeho právní moci, není oprávněna zkoumat oprávněnost exekuce ani správnost postupu exekutora. V takovém případě musí postupovat tak, jak jí exekuční řád a občanský soudní řád ukládají.

Pokud jde o požadavek „písemné formy“, finanční arbitr usuzuje, že Navrhovatel má na mysli formu listinnou.

Protože exekuční řád neupravuje pravidla pro doručování a navíc podle § 10b odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční a další činnosti (dále jen „Vyhláška“), která provádí exekuční řád, platí, že *„[p]ři doručování se postupuje podle občanského soudního řádu a vyhlášky o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy“*; postupuje exekutor podle § 45 odst. 2 občanského soudního řádu *„[n]edošlo-li k doručení písemnosti podle odstavce 1 (tj. při jednání nebo jiném úkonu – pozn. finančního arbitra), doručí ji soud prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky^{58a)}. Není-li možné doručit písemnost prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky, soud ji doručí na žádost adresáta na jinou adresu nebo na elektronickou adresu.“*

Exekutor je tedy povinen zásadně písemnosti v exekučním řízení doručovat prostřednictvím datové schránky, tj. elektronicky, nikoliv v listinné podobě.

Pokud by Exekutor pochybil a vyrozuměl Instituci, že Exekuční příkaz nabyl právní moci, i když by tomu tak ve skutečnosti nebylo, jde o námitku, kterou Navrhovatel nemůže uplatnit vůči Instituci, neboť ta za takové pochybení Exekutora neodpovídá. Proto není ani rozhodné,

že Instituce nedoložila, že byl Exekuční příkaz doručen také Navrhovateli, neboť doručit Exekuční příkaz Navrhovateli je povinností Exekutora.

Skutečnost, zda Exekutor Navrhovateli Exekuční příkaz řádně doručil, navíc Instituce nemohla žádným způsobem zjistit, neboť informaci o nabytí právní moci exekučního příkazu čerpá podle § 305 občanského soudního řádu výhradně z vyrozumění exekutora.

Finanční arbitr nezjistil, že by Exekuční příkaz byl vyhotoven až po zahájení řízení u finančního arbitra a podání trestního oznámení.

Instituce předložila finančnímu arbitrovi datovou zprávu, ve které Exekuční příkaz obdržela, v elektronické podobě. Z této datové zprávy vyplývá, že byla Instituci doručena z datové schránky Exekutora a že Exekuční příkaz byl do datové schránky Instituce dodán dne 5. 2. 2016 a doručen dne 8. 2. 2016 a také datum vytvoření dokumentu Exekučního příkazu (5. 2. 2016) a datum a čas, kdy byl elektronicky podepsán (5. 2. 2016, 13:37 hod.). Totéž platí v případě Vyrozumění, které bylo do datové schránky Instituce dodáno z téže datové schránky dne 18. 2. 2016 a doručeno dne 19. 2. 2016 a bylo elektronicky podepsáno téhož dne v 7:41 hod.

Podle § 10b odst. 4 Vyhlášky dále platí, že „[o]dchozí dokumenty exekutor či jeho pověřený zaměstnanec opatří zaručeným elektronickým podpisem.“

V tomto případě Exekuční příkaz elektronicky podepsala ■ a Vyrozumění podepsala ■. V obou případech jde o elektronický podpis vydaný Českou poštou, s.p., přičemž v podrobnostech subjektu certifikátu je uvedeno „■, soudní exekutor [IČ ■]“.

Podle § 8 odst. 4 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, platí, že „[k] přístupu do datové schránky orgánu veřejné moci je oprávněn vedoucí orgánu veřejné moci, pro něhož byla datová schránka zřízena.“ Podle § 8 odst. 4 písm. c) téhož zákona dále platí, že „[k] přístupu do datové schránky je dále oprávněna pověřená osoba, kterou je ... u datové schránky orgánu veřejné moci fyzická osoba určená vedoucím orgánu veřejné moci, pro který byla datová schránka zřízena, a to v rozsahu jím stanoveném.“

Jestliže tedy Instituce obdržela Exekuční příkaz podepsaný zaručeným elektronickým podpisem pověřené osoby z datové schránky soudního exekutora jako datové schránky orgánu veřejné moci, musela mít ve světle výše uvedených zákonných ustanovení a podrobností certifikátu elektronického podpisu za to, že Exekuční příkaz je podepsán.

Finanční arbitr na základě shromážděných podkladů a po jejich právním posouzení nezjistil, že by Exekuční příkaz trpěl vadou, kterou mu vytýká Navrhovatel, tedy že nebyl podepsán.

Instituce Exekuční příkaz předložila v Datové zprávě s exekučním příkazem ve formátu .zfo. Jde o běžný formát datových zpráv, v jakém se datové zprávy stahují ze systému datových schránek (popř. následně dále z programu, který majitel datové schránky využívá k práci s datovou schránkou), kdy tento soubor nese datum a čas stažení, nikoliv datum a čas dodání či doručení datové zprávy. V tomto případě nese Datová zpráva s exekučním příkazem datum a čas 29. 11. 2016, 9:01 hod. (nikoliv 14:38 hod., jak tvrdí Navrhovatel, neboť tento čas nese Datová zpráva s Vyrozuměním), tj. datum a čas mezi obdržením výzvy finančního arbitra k předložení tohoto dokladu (28. 11. 2016) a odesláním tohoto dokladu finančnímu arbitrovi (1. 12. 2016). Instituce tak musela datovou zprávu v tomto čase stáhnout ze systému datových schránek, popř. z programu, který k práci s datovou schránkou používá, což odpovídá logickému chodu věcí. Z této skutečnosti proto nelze vyvozovat, že Datová zpráva

s exekučním příkazem dne 11. 10. 2016 ještě neexistovala, jak tvrdí Navrhovatel.

Instituce není povinna Navrhovatele o exekučním příkazu informovat a předložit mu ho, neboť to jí žádný právní předpis neukládá. Tuto povinnost ukládá ve svém § 304 odst. 2 občanský soudní řád pouze exekutorovi. Takovou povinnost neukládá Instituci ani Smlouva o účtu. Z podkladů shromážděných finančním arbitrem rovněž nevyplývá, že by Instituce Navrhovateli sdělila, že k převodu nemá řádné písemné rozhodnutí, jak Navrhovatel tvrdí. Instituce Navrhovateli pouze ve svých e-mailech ze dne 15. 6. 2016, 9:37 hod. a 13:35 hod., a ze dne 16. 6. 2016, 13:20 hod., sdělila, že o bližší informace o exekuci musí požádat exekutorský úřad. Tvrzení, že Instituce porušila zákon o bankách tím, že exekuční příkaz „*byl doručen prostřednictvím paní ■■■*“, Navrhovatel nijak nedokládá, dokonce ani přímo netvrdí, že to byla právě Instituce, kdo měl exekuční příkaz doručovat „*paní ■■■*“, neboť používá trpný rod.

Navrhovatel tvrzení o softwarovém prolomení ochrany Účtu, ze kterého technicky nešlo provádět převod prostředků jinam než na běžný účet (Navrhovatel má patrně na mysli běžný účet vedený pro něho Institucí), nijak nevysvětluje ani nedokládá.

Současně, dohodou Navrhovatele s Institucí o tom, že Instituce bude z Účtu provádět transakce pouze na běžný účet, nelze vyloučit aplikaci obecných právních předpisů upravujících exekuci, tak jak byla popsána výše. V tomto případě navíc Smlouva o účtu žádné takové omezení neobsahuje, když se Instituce v čl. 9 Podmínek spořicího účtu zavázala na základě požadavku Navrhovatele nebo disponenta převést vklad nebo část vkladu z Účtu na účet vedený v českých korunách Institucí nebo jiným peněžním ústavem v České republice.

Naopak v čl. 50. Všeobecných podmínek se Navrhovatel s Institucí dohodli, že „*ČSOB je povinna zablokovat peněžní prostředky na účtu Majitele účtu na základě rozhodnutí soudu nebo jiného příslušného orgánu a realizovat exekuci či jiné zákonné řízení v souladu s právními předpisy.*“

8.4.2 Poplatek účtovaný Institucí

Sazebník obsahuje ve své části H „*Ostatní bankovní služby*“, v sekci „*Ostatní služby*“ poplatek s názvem „*Správa jednoho účtu při pohledávkové exekuci*“, který činí „*250,-/měsíc, za každý i započatý měsíc*“.

Jde tedy o poplatek, který Instituce účtuje v případě, že je na účet uvalena exekuce, a to za každý i započatý měsíc, ve kterém exekuce trvá. V tomto případě trvala exekuce pouze v měsíci únoru, když Instituce dne 8. 2. 2016 obdržela Exekuční příkaz a dne 22. 2. 2016 exekuci provedla. Instituce tedy byla oprávněna tento poplatek účtovat pouze jednou, a to za měsíc únor 2016.

Z Výpisu vyplývá, že Instituce Navrhovateli tento poplatek ve výši 250 Kč zaúčtovala dne 22. 2. 2016 k tíži Účtu a shodně se Sazebníkem ho ve Výpise označila jako „*Správa účtu při pohl.exekuci*“.

9 K výroku rozhodnutí

Finanční arbitr zjistil, že Instituce dne 22. 2. 2016 odepsala z Účtu částku celkem 28.508,30 Kč, z toho částku 28.258,30 Kč zaslala na Účet exekutora v souladu s Exekučním příkazem a Vyrozuměním a částku 250 Kč účtovala v souladu se Smlouvou o účtu jako svůj poplatek za správu Účtu v exekuci. Instituce přitom postupovala podle exekučního řádu,

občanského soudního řádu a Smlouvy o účtu, nárok na vrácení těchto peněžních proto Navrhovateli nesvědčí.

Navrhovatel ve vyjádření k podkladům pro vydání nálezu změnil nárok, kterého se v řízení domáhá, tak, že se domáhá „úhrady 30 000 Kč za způsobenou škodu a písemné omluvy.“ Navrhovatel ani blíže nespecifikoval, jakou škodu, tj. jakou majetkovou újmu mu Instituce způsobila. Základním předpokladem pro vznik odpovědnosti za škodu i odpovědnosti za nemajetkovou újmu je porušení právní povinnosti. Finanční arbitr by tak Navrhovateli náhradu škody ani náhradu nemajetkové újmy ve formě písemné omluvy nemohl přiznat, protože nezjistil, že by Instituce v souvislosti s předmětem sporu, tak jak je vymezen výše, právní povinnost porušila. Navrhovatel navíc nedoložil, že vůbec Instituci k tomuto plnění neúspěšně vyzval, pro takové nově vznesené požadavky tedy není splněna základní podmínka vedení řízení před finančním arbitrem, tj. neúspěšná výzva k nápravě podle § 10 odst. 1 písm. b) zákona o finančním arbitrovi. Finanční arbitr Navrhovatele k odstranění těchto nedostatků Navrhovatele, a to s odkazem na zásadu procesní ekonomie, nevyzýval.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

P o u ě n í :

Proti tomuto nálezu lze podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi do 15 dnů od jeho doručení podat písemně odůvodněné námitky k finančnímu arbitrovi. Práva podat námitky se lze vzdát. Včas podané námitky mají odkladný účinek.

Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci.

V Praze dne 22. 3. 2017

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr